

[Jens Thoft]

Jeg takker den socialdemokratiske ordfører, fru Pia Gjellerup, for en meget positiv modtagelse af forslaget, og jeg konstaterer, at med de åbninger, som jeg mener at kunne se hos hr. Kofod-Svendsen fra Kristeligt Folkeparti og fru Bente Juncker fra CD, kan jeg tælle et flertal for dette forslag.

Og det er sådan set heller ikke så underligt, for formålet med § 5 C – det kan man så være enig eller uenig i – nemlig at gøre obligationsrenter til et gult felt, var jo godt nok, men når man så afskaffer det edb-system, som gør det til et gult felt, er det lidt fjollet at lade hullet stå.

Ministeren hængte sig noget i det citat fra Advokatrådets henvendelse, som jeg har anført, og ministeren glemte i øvrigt min fortsættelse, for deraf fremgår det jo, at Advokatrådet alligevel foreslog, at man lagde et loft over, hvor mange vedhængende renter man kunne købe, hvilket jeg synes var en udmærket idé. Var et sådant loft blevet lagt på det tidspunkt, hvor vi vedtog den ændring af ligningsloven, så ville SF ikke have følt noget behov for at komme med dette lovforslag.

Jeg er sådan set enig i – ministeren skal jo have ret, når han har det – at reglerne, som de er, hvor især småsparere med små obligationsbeholdninger ikke kan fratække vedhængende renter i købsåret, godt kan forekomme almindelige mennesker at være noget underlige. At de vedhængende renter først kan modregnes, når obligationsrenteindtægten forfalder første gang, kan godt forekomme folk noget besynderligt, og det kan også godt ske, at folk af den grund faktisk kommer til at snyde sig selv, fordi man året efter har glemt, at der var en lille vedhængende rente, der kunne modregnes.

Derfor er jeg sådan set ikke helt uenig med ministeren i, at det kan være praktisk, at de vedhængende renter kan fratækkes med det samme, men forudsætningen må så være, at man lægger et loft, sådan at alle småsparerne er ude af systemet, og sådan at man undgår de spekulationsmuligheder, der er.

Ministeren burde jo i virkeligheden have takket SF, fordi den kendsgerning, at forslaget har ligget på Folketingets bord – præcis på samme måde som med warrants – har forhindret bankerne i at gå ud med offensive spekulationsarrangementer, fordi de vidste, at gjorde de det, så risikerede de, at Folketinget vedtog det lovforslag, der lå på bordet. Nu har bankerne måt-

tet nøjes med at udbyde disse spekulationspakker til deres lille inderkreds, og det må vi jo så leve med.

Hr. Ole Donner hæftede især forslaget op på lettelsen af 6 pct.-skatten. Det er i hvert fald en kendsgerning, at der ligger en fortjeneste i, at man skubber skatten et år. Jeg ved godt, at skatteministre aldrig regner med, at det betyder noget at skubbe skatten et år, men så vil jeg da straks ansøge skatteministeren om at få lov at vente med at betale min skat for i år til næste år, for det er mange penge værd for mig. Jeg ved godt, at når vi regner herinde i Folketinget, så lader vi, som om udskudt skat ikke har nogen værdi, men selvfølgelig har den da det. At få et lån på x hundrede tusinde kr. rentefrit i et år har da bestemt en værdi.

Hr. Ole Donner sagde, at da 6 pct.-skatten ikke er blevet afskaffet, er problemet ikke så stort, og det kan hr. Ole Donner godt have lidt ret i, men hr. Ole Donner må også medgive mig, at hvis det er regeringens tanke at sænke skatterne, så vil spekulationsmulighederne for vedhængende renter være åbenbare.

Jeg vil understrege, at jeg igen beundrer Skatteministeriets embedsmænd for den meget kreative måde, man lavede regnestykker på i forbindelse med indførelsen af paragraffen i sin tid, hvor jeg stillede en række spørgsmål, der netop havde til formål at belyse, hvor stor fortjenesten var. I øvrigt har jeg bemærket, at man på det tidspunkt gik ud fra som en selvfølge, at skatten ikke ville falde. Men sådan er der jo så meget. Jeg holder meget af den kreative måde, man indlægger forudsætninger på, men somme tider kan det godt forvirre noget.

Jeg konkluderer, at der er en positiv indstilling til forslaget, og jeg håber, at jeg kan fjerne de sidste rester af tvivl hos fru Bente Juncker og hr. Kofod-Svendsen i det udvalgsarbejde, som nu forestår.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Den fg. formand (Ahlmann-Ohlsen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

14) Første behandling af lovforslag nr. L 29:

Forslag til lov om ændring af lov om beskatning af indkomst i forbindelse med kulbrinteindvinding i Danmark (kulbrinteskatteloven). (Reduktion af kulbrinteafdraget og adgangen til at fratække renter ved opgørelse af kulbrinteskattegrundlaget).

Af Jens Thoft (SF) m.fl.
(Fremsat 28/12 90).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Forslaget indeholder en skærpelse af kulbrintebeskatningen. Denne lov blev vedtaget i 1982 og har altså nu virket i knap 10 år. Lovens princip går ud på at beskatte indtægter fra kulbrintevirksomhed med almindelig selskabskat, dog opgjort på en noget speciel måde. Hertil kommer så en særlig beskatning på 70 pct. af særlig store indkomster, den såkaldte kulbrinteskate.

Forslagsstillernes argument for skærpelsen er, at da denne del af skatten ikke har indbragt noget særligt provenu, bør betingelserne skærpes. Nu er det jo karakteristisk for kulbrintevirksomhed, at det er særdeles kapitalkrævende og særdeles risikofyldt, især i efterforskningsfasen. Derfor er det ganske væsentligt, når man skal tage stilling til et sådant forslag, hvordan den fremtidige efterforskningsindsats vil blive påvirket.

Der er ingen som helst tvivl om, at lovforslaget vil indebære en væsentlig stramning af vilkårene for efterforskning i Danmark, en stramning, som kan få negativ betydning for den fremtidige efterforskningsindsats efter olie og gas på dansk område. Før den nyligt afsluttede tredje udbudsrunde blev de økonomiske vilkår lempet for at sikre, at dansk efterforskning stadig er konkurrencedygtig i forhold til andre lande. Oliepriserne lå dengang på samme niveau som i dag. Derfor finder jeg ikke, at der er grundlag for at ophæve de lempelser af de økonomiske vilkår, som blev vedtaget netop med henblik på at opretholde efterforskningsaktiviteten i Danmark.

Forslagsstillernes argument om, at kulbrinteskatteloven er utilstrækkelig, når den senere tids højere oliepriser ikke udløser kulbrinteskate, er vel ikke ganske rimeligt. En sådan vurdering i forhold til kulbrinteskattelovens særlige konstruktion må bygge på priserne i en længere periode. Faktisk har prisen siden 1986 stort set ligget under 20 dollars pr. tønde råolie og er nu efter et halvt års høje priser som følge af Golfkrisen nede på omkring 20 dollars, og der er vel udsigt til, at prisen foreløbig vil blive liggende på det niveau.

Jeg skal da gerne erkende, at loven er ret kompliceret, men den måde, den er udformet på, lægger op til, at kulbrinteskate først kommer frem i en senere del af produktionsfasen og en del år efter, at de nødvendige investeringer er gennemført. Ja, man kan sige, at det netop er hensigten med denne lovs konstruktion, at den skal fremme investeringer og efterforskning, og derfor er et manglende provenu heller ikke et udtryk for, at loven ikke virker som forudsat, da den blev vedtaget i 1982.

Men vi er da parate til, som forslagsstillerne også lægger op til, under den kommende udvalgsbehandling at belyse problemerne, således at der kan fremkomme et bedre grundlag for at vurdere forslagens konsekvenser.

Pia Gjellerup (S):

Forslaget handler, som det tydeligt er fremgået, om kulbrintebeskatning. SF's lovforslag er meget kontant i sit indhold. I bemærkningerne er det lidt mere stilfærdigt, og deri nævnes noget, som Socialdemokratiet i allerhøjeste grad kan bakke op, nemlig at kulbrinteskatteloven trænger til en grundig gennemgang.

Jeg har glemt at sige, at jeg taler på hr. Ove Fichs vegne, fordi han ikke kan være til stede i dag – vi har øjensynlig alle sammen problemer med at få vores ordførere til stede her, men det klarer vi endda.

Jeg skal sige, at vi ikke fra Socialdemokratiets side kan tage præcis stilling til den metode, der lægges op til fra SF's side, med at ændre kulbrinteafdragsprocenten fra 25 pct. til 15 pct. og ændre grænsen for afdrag af finansieringsudgifter. Vi har tidligere, i midten af 1980'erne, fra Socialdemokratiets side fremsat et forslag, som betød en fremrykning af kulbrintebeskatningen, det forslag mente vi var en rigtig metode at gribe til, og det vil vi gerne tage

[Pla Gjellerup]

med i udvalgsbehandlingen sammen med de metoder, som SF lægger op til.

Det er jo rigtigt – og det er grunden til, at vi overhovedet har en kulbrinteskattelovgivning – som skatteministeren sagde, at det er en erhvervsform, som er ufattelig kapitalkrævende og temmelig usikker. Men det var netop derfor, at vi lavede en sådan særegen lov, og det er også derfor, at vi har et kulbrintefradrag, som har den virkning, at man først kommer til at betale skat, når man har opnået en sædvanlig forrentning af de erhvervs-mæssige investeringer. Først når man har foretaget dette fradrag, kommer man til at betale skat.

Men det grundlag, hvorpå man fastsatte fradraget til 25 pct. i 1981-82, er jo noget forandret i dag. Vi lever i et samfund, som har bevæget sig fra at være et højrente- og højinflations-samfund til at være et lavrente- og lavinflations-samfund, og det vil sige, at vi i stedet for de 25 pct., som man dengang regnede med som en sædvanlig forrentning af erhvervs-mæssige investeringer, nok snarere skal se på noget, der i hvert fald nærmer sig de 15 pct., som SF lægger op til – måske lidt mere, men det er noget af det, vi kan få belyst i udvalget.

Under alle omstændigheder er der i hvert fald et grundlag for at se alvorligt på kulbrinteskattelovgivningen, da udviklingen er løbet lidt fra lovgivningen. Jeg kunne også høre på skatteministerens afslutning, at skatteministeren ikke var helt afvisende over for at se på de forskellige dele af kulbrinteskattelovgivningen og virkningen af den.

Jeg vil slutte med at understrege, at jeg synes, det er meget væsentligt, at vi rent faktisk også gør noget på baggrund af de oplysninger, vi får frem i udvalgsarbejdet, og at vi herunder også skeler til de erfaringer, man har med ændret kulbrinteskattelovgivning i henholdsvis Norge og England.

Rønholt (KF):

Da vor ordfører, hr. Aagaard, desværre heller ikke kan være til stede, har jeg lovet at fremføre følgende:

Som det allerede er nævnt, indeholder dette lovforslag fra SF en kraftig skærpselse af loven om kulbrintebeskatning, og jeg kan fuldt ud dele de bemærkninger, som skatteministeren har fremsat på regeringens vegne. Sigtet med lovforslaget er helt åbenlyst at skaffe statskassen

flere indtægter, det vil sige at lade skattetrykket stige.

Det virker ikke seriøst, når partiet på den ene side ønsker sig en grundig gennemgang og analyse, hvad vi godt kan tilslutte os, men på den anden side vil gennemføre en enkelt ændring med så stor effekt for dem, den rammer, uden kendskab til analysens resultater og konklusioner.

Seriøsiteten har lidt trange kår, når der bruges udtryk som, at de, der eventuelt ville gå i gang med eftersøgning og indvinding, kun kan få smulerne fra de riges bord. Der ligger heri og i selve lovforslaget nok et ønske om at beskatte f.eks. DUC noget hårdere.

Med disse bemærkninger skal jeg på Det Konservative Folkepartis vegne afvise lovforslaget.

Mariann Fischer Boel (V):

Forslaget fra SF om en ændring af lov om beskatning af indkomst i forbindelse med kulbrinteindvinding, altså en skærpet beskatning, er fremkommet, fordi man fra SF's side finder tiden inde til at se et afkast til staten af de endog særdeles store investeringer, der indtil nu ikke har betydet nogen særlig stor indkomst fra denne særlige kulbrintebeskatning.

Olieprisen spiller selvfølgelig en væsentlig rolle for investeringsafkastet i disse ofte risikofyldte efterforskningsprojekter, hvis man ser det over et kort tidsforløb, og det er måske nok de seneste måneders høje oliepriser, der nu bringer forslaget frem på bordet.

Jeg må indrømme, at jeg finder loven kolossal vanskelig at gå til, og jeg ser mig ikke i stand til at vurdere, hvor lang tid der skal gå med en given oliepris, før man med rimelighed kan forvente et afkast. Derfor kan vi tilslutte os skatteministerens forslag om, at problemet må belyses nærmere, sådan at vi får det bedst mulige beslutningsgrundlag.

Men som udgangspunkt mener vi ikke, at vi alene ved at betragte provenuet af loven kan postulere, at den ikke fungerer efter hensigten.

Ole Donner (FP):

Fremskridtspartiet kan ikke støtte SF's lovforslag nr. L 29 om ændring af lov om beskatning af indkomst i forbindelse med kulbrinteindvinding. (Reduktion af kulbrintefradraget og adgangen til at fratække renter ved opgø-

[Ole Donner]

relse af kulbrinteskattgrundlaget). Vi er selvfølgelig klar over, at man i øjeblikket ikke har nogen indtjening på den såkaldte kulbrinteskatt, men vi kan ikke støtte SF's forslag om reduktion af kulbrinteafdraget og adgangen til at fratække renterne ved opgørelsen af selve grundlaget.

Vi gør opmærksom på, at der jo er noget, der hedder selskabsskatt, således at selskaberne, når og hvis de har overskud, kommer til at betale selskabsskatt, og vi mener, det er rimeligt, at selskaberne har fradrag for de efterforskningsudgifter, de har haft. Selvfølgelig skal de også have mulighed for at trække renterne af den investering, der er gjort, fra.

Den særlige kulbrinteskatt er som bekendt en tillægsskatt på særlig store indkomster, og det kan være svært at sige, hvornår det vil give et provenu, men det er klart, at hvis der sker en stigning i olieprisen, så vil tidspunktet for, hvornår der skal betales den særlige kulbrinteafgift, rykke nærmere.

Vi afviser altså SF's lovforslag.

Bente Juncker (CD):

Nu fører SF felttoget mod et enkelt selskab her i landet, som åbenbart skal til at betale noget mere. Da loven første gang var til behandling her i Folketinget, stemte Centrum-Demokraterne imod. Vi fandt, at med de store investeringer, der forelå ved den udvinding, der skulle foretages, var der rigeligt, der skulle investeres i, og når SF så siger, at det årlige provenu ikke er blevet så stort, så er det jo, fordi virksomheden har været nødt til at investere.

Vi vil altså stemme imod dette lovforslag, og vi ønsker ikke at gå ind i nogen drøftelser af det.

Elisabeth Arnold (RV):

SF's forslag om at nedsætte fradragspocenten fra 25 til 15 i forbindelse med beskatning på kulbrinteindvinding kan vi ikke umiddelbart gennemskue om er fornuftigt eller tiltrængt, men vi vil meget gerne tage fat i det, SF skriver om, at hele området trænger til en kulegravning og en nærmere analyse. Nu har kulbrinteskatten jo fungeret i så mange år, at der er indhøstet nogle erfaringer, og andre lande har justeret deres lovgivning, så det var måske rimeligt, om vi også justerede vores.

Men jeg vil godt tilføje i tråd med de øvrige ordførere, der har sagt, at et manglende prove-

nu jo ikke er det samme, som at loven ikke virker, at selskabsskattens natur jo er sådan, at virksomheder i stor fremdrift og med stor investeringslyst som regel har et meget mindre overskud end virksomheder, der er i stagnation, og hvis man sidder i et firma og ser overskuddet vokse, så er det på tide at hejse faresignalet.

Derfor er det manglende provenu fra kulbrinteskatten jo udtryk for, hr. Jens Thoft, at der stadig væk er en stor efterforskningsaktivitet i Nordsøen, og de firmaer, der allerede nu har høstet mange kroner for den olie og den gas, de sælger fra Nordsøen, investerer jo yderligere i ny efterforskningsaktivitet. Så det er jo udtryk for, at de samme firmaer og de samme konsortier stadig væk har ting i gang i Nordsøen.

Men jeg synes uanset dette, at vi skal kigge alvorligt på, om den måde, vi har udformet kulbrintebeskatningen på, er fornuftig, så derfor vil jeg gerne på Det Radikale Venstres vegne tilsige et konstruktivt udvalgsarbejde.

Kofod-Svendsen (KRF):

Vi finder ikke, at forslagsstillerne har argumenteret for det, man foreslår, på en sådan måde, at der er en berettigelse i det, der er lovforslagets sigte, og derfor kan vi ikke medvirke.

Jens Thoft (SF):

Jeg vil sige tak til ordførerne for en forholdsvis positiv modtagelse, og det var jo fra ministeren i den ene ende over fru Pia Gjellerup i den anden ende til hr. Rønholt i den tredje ende og fru Elisabeth Arnold i den fjerde ende. Det er rigtigt, at det lykkedes fru Bente Juncker at overhale alle højre om sammen med hr. Ole Donner. Til lykke med det!

Jeg håber, at jeg i udvalgsarbejdet kan få overbevist hr. Kofod-Svendsen om det hensigtsmæssige i forslagene, og jeg beklager, at det ikke er lykkedes mig i mine bemærkninger at argumentere tilstrækkeligt for forslaget; det tager jeg da til mig.

Det, forslaget er affødt af, er jo, at til trods for at oliepriserne steg så dramatisk i efteråret, og til trods for at Danmark er selvforsynende med energi, rent faktisk siden 1988 har haft energioverskud, så var den kendsgerning, at energipriserne stiger, en national ulykke. Og hvorfor var det en national ulykke? Jo, det var det, fordi vi har foræret en meget stor del af energien til nogle firmaer i Nordsøen.

[Jens Thoft]

Vi indførte i sin tid kulbrinteskatten for at sikre, at den overprofit, eller hvad man nu skal kalde det, der kom ude fra Nordsøen, ville aflejre sig i form af en betaling til statskassen. Men kulbrinteskatten har ikke givet noget, og selv med de oliepriser, der var i efteråret, da SF lavede forslaget på over 30 USD tønden, var der ikke noget som helst håb om, at kulbrinteskatten ville give så meget som en eneste krone i dette årtusinde. Jeg ved godt, at i 1986 – tror jeg det var – kom der få hundrede tusinde hjem i kulbrinteskate, men jeg kan sige, at det revisionsfirma, som fik skaffet selskabet en kulbrinteskate på halsen, da også er blevet fyret.

Det er da rigtigt, at fordi priserne i en kort periode ligger meget højt, behøver det ikke nødvendigvis at føre til kulbrinteskate; det er jeg helt enig med ministeren og andre ordførere i. Den slags små udsving kan man naturligvis ikke forvente omgående giver sig udslag i betaling. Men virkeligheden er altså, at vi aldrig nogen sinde har fået en krone i kulbrinteskate, og at vi formentlig heller aldrig får det. Spørgsmålet er så, om det er hensigtsmæssigt. Virkeligheden er nemlig den, at selv i latinamerikanske bananrepublikker skal man betale langt mere for olieudvindingen, end man skal i Nordsøen.

Er det hensigtsmæssigt, at vi på den måde forærer en del af vor nationale rigdom væk til et enkelt selskab? Jeg mener det ikke. Jeg vil godt sige, at når man undervejs i debatten har talt om 15 pct. og 25 pct. i det såkaldte kulbrintefradrag, så skal vi jo lige gange med 10, fordi det jo er om året. Det vil sige, at hver gang man har investeret en krone, så kan man rent faktisk trække 2,50 kr. fra. Virkeligheden er den, at hvis det kommer så galt, at man skal til at betale skat ude i Nordsøen, så kan det såmænd betale sig at bygge olierørledninger til England eller til Holland eller til Langtbortistan for pengene frem for at betale dem i skat, fordi hver eneste gang, man betaler en krone til en investering, så får man lov til at trække 2,50 kr. fra, og så har man jo sparet mere end investeringen. Den måde at begunstige overinvesteringer på er også ud fra et nationaløkonomisk synspunkt uhenigtsmæssigt.

Forslaget indeholder imidlertid ikke blot dette, at man nu ikke kan trække det fra med 250 pct., men kun med 150 pct. Det indeholder rent faktisk også en begrænsning på det maksimale rentefradrag. Det er der ikke ret mange af

ordførerne – helt præcist ingen af ordførerne – der har omtalt i førstebehandlingen, og jeg er erkender, at det er indviklet. Når jeg foreslår indsat en sådan begrænsning af det maksimale rentefradrag, som kan opnås ved opgørelse af feltindkomsten, så er det, fordi man dermed kan sikre, når et felt giver overskud, at pengene så ikke blot føres til udlandet, for at man bagefter kan låne dem til en høj rente, så man på den måde undgår at skulle betale skat. Det er altså også et forsøg på ligesom at forhindre en af de soleklare og åbenbare manipulationsmuligheder, der er for så vidt angår Nordsøolien.

Jeg glæder mig over, at et klart flertal i Folketinget tilslutter sig SF's ønske om en analyse, og at man er villig til at se positivt på de opstramninger, vi har foreslået. Det var godt, at vi kom så langt i dag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Den fg. formand (Ahlmann-Ohlsen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

15) Første behandling af lovforslag nr. L 30:

Forslag til lov om ændring af selskabsskatteloven. (Ændret overgangsbeskatning for gensidige forsikringsselskaber).

Af Jens Thoft (SF) m.fl.
(Fremsat 28/12 90).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

SF's lovforslag om gensidige forsikringsselskaber skal ses i sammenhæng med lov nr. 889, som var en del af finanslovaftalen for 1990.

SF foreslår en ændring i den overgangsbestemmelse, som blev gennemført i forbindelse med, at gensidige forsikringsselskaber blev